



Abraham Alexander Wolffs prædiken "Hvorom paamindes vi idag?"

Taler

Abraham Alexander Wolff
Overrabiner

Dato

19. maj 1848

Sted

Københavns Synagoge,
Krystalgade

Omstændigheder

Prædikenen er holdt på almindelig bededag og udgivet under titlen *Hvorom paamindes vi idag?*

- 1 Andagtsfulde betræde vi idag Din Helligdom, evige Væsen, og tilbede Dit
hellige Navn i Ærefryg; thi Du, Herre, er Himlens og Jordens Behersker, og vi
ere Dine Skabninger, i Din Haand ligger vor Skjæbne, ogsaa ved os forherliges
Din Magt, Din Visdom, Din Godhed. Villigen underkaste vi os Dit Raad, med
5 barnlig Tillid overgive vi os til Din indsigtsfulde Styrelse; thi vi vide, at Du kun
slaaer Folkene, forat de maae vorde visere, at Du kun beskikker mørke Dage
over os, forat vi maae lære at agte paa Dig. Ja, Du har ladet os opleve svære
Tider, skue store Tildragelser og stedse ere vi Vidner til mærkværdige
Omvæltninger. Gid vi da ikke blot maae forbauses over dem, men at de maae
10 tjene til at hendrage vort Blik til Dig, altstyrende Væsen, tit at henlede vore
Tanker til de Lærdomme, Du ved dem vil minde os om, forat Dit Navn stedse
maa vorde helliget iblandt os. Amen!

- Naar vi paa denne Dag aldrig kunne betræde Guds Huus uden at gribes af dyb
15 Alvor, uden at føle os opfordrede til at ydmyge os for den Almægtige, til at søge
ham, medens han findes; naar Tanken: det er den Dag, paa hvilken hele Landet,
Drotten saavel som den ringeste Borger, Høje og Lave, baade de, der kalde sig
Verdens Vise, og de Enfoldige skulle forene sig i Bøn, naar den stedse leder vort
Blik hen til vort fælleds Vel og Vee, snart til at takke for de Velgjerninger,
20 hvormed den Algode atter har benaadet vort Fædreland, snart til under
Hjemsøgelse, der have rammet det, at søge Styrke og Trøst hos ham, i hvis
Haand al Ulykke omsider forvandles til Velsignelse, og naar saaledes denne Dag
aldrig kan oprinde for den Tænkende, uden at stemme ham til dyb Alvor; og
endmere, naar de særegne Omstændigheder, hvorunder den kommer, opfylde
25 hans Indre med glade eller veemodige Følelser, i hvor høi en Grad maa dette da

vare Tilfaldet idag? Vi have jo aldrig mødt paa denne Dag under saadanne Forhold, som dem, der nu finde Sted; de mærkværdigste Omvæltninger ere skete i nogle faa Maaneder, medens de uopløseligste Forviklinger træde frem ved

30 Siden af Aandens herligste Frembringelser, og Forvirring viser sig i hele den dannede Verdensdeel; de meest barbariske Ødelagelser synes at ville gjøre sig gjældende under de skønneste Tegn paa Fremskridt til Menneskehedens Vel; de blodigste Optrin besmitte Jorden og indgyde enhver Menneskeven Bekymring. Og fæste vi kun vort Blik paa vort eget dyrebare Fædreland, hvo skulde da ikke

35 gribes af alvorlige Følelser? Uretfærdigheden har under Løgnens Fane opreist sit Banner, en skrækkelig Krig ødelægger vort Fædrelands Marker og Enge. Ikke blot de ulykkelige Provindser, som den har udvalgt til sin frygtelige Skueplads, bløde under dens tunge Slag, hele Landet føler dens Plager. Overalt møde vi dem, der bære Sorg for faldne Krigere, handel og Vandel ligge stille, saamangen

40 Velstandskilde er tilstoppet, saamange Næringsveje standsede, og længe ville naturligviis de Saar bløde, som nu slaaes. O! der vilde allerede være Anledning nok til en hellig Sammenkaldelse, som det skete i Fordumsdage, naar trange Tider vare indtrufne, saa at den almindelige Bededag i og for sig maatte forhøie denne Trang til at søge Herren. Men troer ei, at den skal gjøre os mistrøstige?

45 tvertimod, den skal styrke vort Mod, fornye vor Forhaabning, og føre os til den Erkjendelse, at det er Herren, der dømmer Folkene, Ham, som vi stedse skulle prise. Derom paamindes vi netop ved den 67de Pfalme, der er valgt til at lægges til Grund for vor Betragtning i denne Time:

50 **Text Pf. LXVII., 2 - 8.**¹

Gud vær os naadig, og velsigne os; han lade sit Aasyn lyse over os! Selah! At Din Vei maa kjendes paa Jorden; Din Hjælp iblandt alle Folkes lag. Folkene skulle prise Dig! ja, alle Folk skulle prise Dig. Nationerne glæde sig og juble over, at Du

55 dømmer Folkene med Retfærdighed og styrer Staterne paa Jorden. Selah! Landet giver sin Afgrøde og Gud, vor Gudvelsigner os! Ja, Gud velligne os, og han skal frygtes over alt paa Jorden.

Naar man hører disse Ord, skulde man troe, at de kun vilde være passende, naar

60 Landet fyldes med Fryd og Jubel, og at de langt mindre ere anvendelige paa en Tid, da der overalt hersker Forstyrrelse og Trængsel, og Bekymring er udbredt over vort Fædreland. Og dog vil en dybere Indtrængen i Textens Indhold vise os, at den ganske svarer til det, hvortil vi netop idag skulle opfordres. Jeg haaber at tydeliggjøre det for os, naar jeg henleder Eders andagtige Opmærksomhed paa

"de Paamindelser, den almindelige Bededag giver os i svære, farefulde Tider. Det er de Samme, som overhovedet Bønnen sigter til, nemlig, at bringe Herren vor Taksigelse; indgyde os Taalmodighed i Lidelser ved at opflamme vor Pligtiver, og endelig, at fornye vort Haab paa den Almægtiges Hjælp.

70

I.

Paa Bededagen opfordres vi fremfor Alt til Taksigelse, som Texten siger, for Herrens Naade, Velsignelse og Lys. Og tænke vi fremfor Alt først paa de sædvanlige Goder, for hvilke Menneskene pleie at bringe deres Takoffre, saa vilde vi have Grund nok til at frembære dem, hvorlidet dette end maatte forekomme den Ene eller Anden iblandt os. Thi sammenligne vi vore Forhold med dem, der finde Sted i andre Lande, hvor lykkelige ere vi da ikke, uagtet alle Tidens Trængsler. Her hersker ingen Mistillid mellem Drot og Folk, saaledes, som andensted; med Kjærlighed kommer Kongen sit Folk imøde, og med Tillid skuer dette op til ham; paa den fredeligste Maade gik Forandringen i Statsbestyrelsen for sig; uden Voldsomheder fra nogensomhelst Side blev Udviklingen af Landets Forfatning fremmet. Folket behøvede ikke med Vaaben at tilkjempe sig sine Rettigheder, intet Blod flød for dem. O! Hvo skulde ikke allerede herfor føle sig tilskyndet til Taksigelse! Og tage vi Hensyn til Landets Velstand, maa da ikke Enhver prise vort Land lykkeligt i Forhold til andre Stater? Endnu ere vore Rigdomme ikke tilintetgjorte, endnu ere vore Erhvervsilder ikke udtømte, om de end flyde mindre rigeligt; endnu have vi tilstrækkeligt til at øve Velgørenhed imod dem, der lide under Tidens Tryk; Fattigdom, der i saamange Lande saaledes har grebet om sig, at Folk enten døe af Sult, eller at den underkuede Lidende begaaer Rov og Mord, forat friste Livet, findes ikke inden vore Grændser. „Landet giver,” efter Textens Ord, „sin Afgrøde og fylder vore Lader med Korn” — i Sandhed, hvor svagelige Tiderne end ere, vi kunne prise os lykkelige; thi, medens paa andre Steder Tvedragten hersker, idet Rige staae fjendtligt ligeoverfor Fattige, idet Fremadskridende og Stillestaaende ikke kunne enes om det Maal, de skulle trakte efter, ja idet de endog bekjempe hinanden med Vaaben — hersker Samdrægtighed paa Danmarks Sletter; Alle, der i Sandhed ere dansksindede, der med Hjerter og Sjæle hænge ved deres Fædreland, alle Disse ville kun Eet, stræbe kun til eet Maal, Høie og Lave forene alle deres Kræfter til det fælleds Vel — hvorledes skulde vi kunne være Vidner til dette, uden at paaskjønne denne Lykke og med taknemmeligt Hjerter udraabe: "Herre, vi ere for ringe til al den Godhed, Du viser imod os!"²

100

Men jeg vilde miskjende Eders ædle Sindelag, naar jeg troede, at I kunde føle Eder lykkelige, fordi Eders eller rettere sagt vor Skjæbne langt fra er saa sørgelig, som Andres, naar jeg ikke snarere antog, at Eders Bekymring endnu forhøiedes derved, at I vide hele Verden hjemsøgt af saa skrækkelige Ulykker og truet af

110 saamange ødelæggende Fjendtligheder. Ja, den Fromme helliger i Løndom mangel Taare til de voldsomme Tildragelser, der Tid til anden meddeles os, han sukker over de blodige Optrin, der true saamange Nationer; og desuden er de forskellige Folkeslags Vel saa inderligt sammenknyttet, at de haarde Tilskikkelser, der træffe Andre tillige ramme os, tilføie os Skade og medføre

115 Farer for os i mangfoldige Forhold. Og dog skulle vi idag takke Herren? Ja Andægtige! det er tit den rette Taksigelse, jeg sigter, den, som ogsaa Psalmisten i Særdeleshed sigter til, naar han taler om Naade, Velsignelse og Lys. Lader os da takke Gud derfor, at han i sin Naade tugter Verden og fører Menneskene til deres Forædling og Forbedring. Længe nok har han beskikket fredelige Tider og

120 pøvet Verden ved at tildele den blide Skjæbner. Men ak! Menneskene have misbrugt hans Naade, de have, som ulydige Børn forglemt deres Fader, der meente det saagodt med dem, de Have sat sig op imod ham, have ikke agtet paa deres Bestemmelse her paa Jorden, de have sønderrevet de Baand, der skulde sammenknytte dem til een Familie — da vilde han atter minde dem om, at han

125 styrer Verden. Ja, hele den selskabelige Verden var i Roden fordærvet, ormstukken i sin Stamme; den trængte til en Omdannelse fra Grunden af. Med Underfundighed søgte Magthaverne at holde deres Folk i Lænker, og under Skinnet af et helligt Forbund at begrunde vanhellige Love, der vare Gud og Mennesker imod; Retfærdighedens Stemme har man lært at inddysse ved fagre

130 Ord, Embedsstanden hyllede sig i Hovmodens Kappe, og ved Siden af den reiste snart Pengestoltheden sin Throne og sin vældige Magt. Med Forfængelighedens glimrende Tegn blændede man selv de Viseste, ved Bestikkelser banede man sig Veien til Anseelse og Herredømme. Penge og Ære, Vellyst og Overmod vare de Guder, man reiste Templer for. Hvo vil være vor Overherre? raabte Disse som

135 Hine, og allerede hos Børn roste man denne Higen efter saadant Herredømme, det være ved klingende Mønt eller prunkende Hæder; alt mere og mere maatte den ringere Almue føle, hvorlidet man ansaa Jordens Guder for at Deere skabte for dem; den Overdaadiges bløde Haand stødte den Nøisommes, af Arbeid

140 hærdede, fra sig. Hvis dette paa engang skulde forandre sig, var en overordentlig Revselse nødvendig; Tugtelsen maatte trænge dybt ind i Kjøddet; Sygdommen fordrede og fordrer endnu bestandig en kraftig Renselse. Da kom Herren og viste, at hans Throne staaer fast, om end alle andre vakle; han viste, at det ikke er

hans Villie, at Enkelte ophobe Millioner og rose sig af deres Velgjørenhed med
145 de Hundrede, de bortskjæke; de skulde ikke længere troe, at de havde sluttet
Forbund med Lykken, ikke mene, at han, den Almægtige, som boer i Himlen,
havde opgivet sit Herredømme over Jorden. Hans Stemme lød: „Jevner Herrens
Veie, bereder Stierne for ham, alle Dale skulle ophøies, hvert Bjerg, hver Høi
gjøres lav“; ³ overordentlige Rystelser iblandt Menneskene skulle udjævne de
150 uheldbringende, tildeels syndige Uligheder; thi „Hans Veie skulle kundgjøres
paa Jorden“, ja „Folkene prise Dig, o Gud, thi Du dømmer dem med
Retfærdighed.“ O! hav Tak min Fader i Himlen for Din Naade, da Du tugtede
Verden; Du vil ikke vor Undergang, men vor Forbedring; hav Tak for Din
Velsignelse, allerede øine vi den; af Elendighed fremgaaer ydmygelse, af Lidelse
155 Kjærlighed; endnu er jo Din Haand udstrakt over Verden, og de, der ikke ville
komme til Erkjendelse, skulle føle den. Tak, inderlig Tak, fordi Du saaledes
lader Dit Aasyn lyse overos, at Sandheden dog tilsidst gennemtrænger Alle! —
See, det er denne Taksigelse, hvortil vi paa den almindelige Bededag, under
Tidens haarde Trængsler, opfordres. —

160

II.

Men Bededagen skal fremdeles indgyde os Taalmodighed. Tanken om at det er
„Herren, der leder Folkene“ som Texten siger, maa i Lidelser styrke os til at
165 fornye vort Mod under de Farer, der true vort Fædreland, og endmere besjæle os
til med hellig Pligtiver at virke for Samme. Det er Bønnens Natur, a.T., at den
beroliger Hjertet, naar det er betynget af Sorg, at den under de tungeste Slag, der
ramme os, viser os hen til den, der er den evig Vise og Gode; det er Bønnens
Natur, at den læger hvert Saar med Skriftens evigt husvalende Ord: „Hvorfor er
170 du saa nedbøiet, min Sjel, hvorfor er du saa ængstelig, bie efter Gud, og du vil
endnu takke ham for hans Saliggjørelse!“ ⁴ „See, kun en liden Stund har jeg
forladt dig,“ siger Herren, „men med stor Barmhjertighed vil jeg atter tage mig af
dig!“ ⁵ Det er Bønnens Natur, at den styrker os til at handle og lide, saa at vi, med
Blikket fæstet paa Ham, ikke skjælve for de Farer, vi gaae imøde, ikke synke
175 under de Byrder, der tynde paa os, ikke afvige fra Pligtens Bane, hvor tornenfuld
den end er, men udholde Kampen til det Sidste, om vi end maae bukke under.
— Nu! hvad Bønnen bevirker for den Enkelte, det skal den almindelige Bededag
bevirke for Alle, som ere deres Fædreland hengivne og dele baade dets Sorger og
dets Glæder. Vi forenes paa denne Dag og oprulle vort Fædrelands Historie for
180 os, vi see isærdeleshed hen paa dets nuværende Stilling og, idet vi ville anbefale
det i vor Bøn til den Uendeliges Varetægt, fyldes vort Indre med Bekymring; vi

kunde let forsage; dog nei! ved at opløfte os til Ham, den Alwise, styrkes vi til Taalmodighed. Men Taalmodighed, m.K., det er ikke Svaghed eller endog
185 Feighed, som saa Mange troe, nei, det er Mod til at taale, til at komme i Besiddelse af hiin uovervindelige Kraft, som, hvad der end monne komme, ikke opgiver sin Fasthed, sin Udholdenhed, som besjæles af Standhaftighed til at bære alle Tidens Besværligheder, til at bringe alle de Offere, der fordres, med den største Beredvillighed. Og om end Udsigterne ere nok saa mørke, Oieblikket
190 nok saa sorrigfuldt, det skal dog ikke vinde Herredømme over vort Sind, ikke gjøre os mistrøstige, ikke svække vort Mod i den hede Kamp for den retfærdige Sag. Tabet, som vi lide, eller endnu skulle komme til at lide, som vi inderligt beklage, bliver dog Vinding for os, thi det tilskynder os til tættere og tættere at slutte os sammen, beredte til at bære Alt med Taalmodighed, og vi finde i delte
195 Sammenhold vort fasteste Værn, imod hvilket Fjenden forgjæves udsender sit dræbende Skyts. O lad dem kun rose sig af deres falske Seire, efter hvilke de beskjemmede maae liste sig ind i Stæderne, ligesom om de havde taget Flugten i Slaget. ⁶ Seierskrandsen tilkommer dog dem, der i Kampen mod Overfald og Overmagten vise Udholdenhed, hvis Styrke bestaaer i Taalmodighed; „de ere
200 frimodige og stærke, de forfærdes ikke,” thi de vide, at „den Alretfærdige er med dem paa den Vei, de vandre.” ⁷

I Sandhed, jo mere vi idag under Bønnen ransage vort Indre og foreligge os det Spørgsmaal: er det, du beder om, ogsaa retfærdigt? kan du med reen
205 Samvittighed frembære en saadan Begjæring for Ham, den alvidende og hellige Gud? desto mere komme vi til Erkjendelse af, at det er Retfærdighedens Kamp vi stride, desto taalmodigere ville vi være under de Lidelser og Trængsler, den fører med sig, og ikke forglemme, at en ringe Flok der strider for at have sin Folkeære og Frihed, er saare stærk og vil tilsidst dog overvinde den mægtige
210 Fjende.

Svarer Udfaldet end ikke øieblikkeligt til vore Bestræbelser og tage Forholdene stundom en uheldig Vending, der truer med mange Ulykker i Fremtiden, saa ydmyge vi os dog med Hengivenhed i hans Villie, „hvis Domme ere
215 urandsagelige og hvis Veie ubegribelige”; thi Bevidstheden om, at vore Foretagender ere retfærdiggjorte for Ham, at vore Hensigter ere redelige, giver os Fortrøstning om, at Dagen dog omsider vil komme, paa hvilken Herren vil forkynde: „Trøster, trøster mit Folk, raaber til det: Eders Strid er fuldendt!” ⁸ Og jo mere vi saaledes styrkes i Taalmodighed, desto inderligere skulle vi ogsaa idag besjæles af den Tanke, at vi ville fordoble vor Pligtiver, paa det at Enhver i sit
220

Kald kan virke til Alles Velfærd. Idag skulle vi mindes, at Staten gjør Krav paa Alles Kræfter, og at netop derfor Enhver nu alvorligen opfordres til at passe sin Dont. —

225

Misforstaaer mig ikke, som om vore Tanker ei især skulde være henvendte paa det, der under de truende Farer kan beskærme og frelse vort Fædreland. Alt for ofte har jeg i mine sidste Prædikener opfordret til med Liv og Gods at værne om det, mandigen at kjæmpe for det med Armen og med Redebonhed bringe
230 ethvert Offer paa dets Alter. Men dertil hører ikke mindre, at vi med al mulig Omhu og Flid besørge vort Kald, og netop i Trængselens Tid løbe Mange Fare for at forsømme det. Nogle gribes af Frygt, saa at de tabe Lysten til Arbeidet, blive dorske og dovne; Andre tænke, at man under den almindelige Forvirring ikke vil lægge Mærke til deres Virksomhed og blive efterladne i deres
235 Forretninger; Skjødesløshed og en unyttig Nysgjerrighed udbrede sig over Mange. O! derfor skulle vi paamindes om, at Nøiagtighed og Punktlighed i alle vore Forretninger, Redelighed og Retskaffenhed i hvert et Hverv, Flid og Arbeidsomhed i alle Foretagender nu langt mere fordres end ellers; lader os erkjende, at enhver, der paa en Tid, da Utallige af vore Brødre bløde paa
240 Valpladsen, for at havde vor Folke-Ære og Værdighed, lægger Hænderne i Skjødet, ikke er værdig til at høre til dette Folk. Lader os fra vor Midte banlyse den ørkesløse Lediggang, der driver omkring paa Gaderne og ikke gider bestille Noget nu, da netop kraftig Virksomhed bør fæste Bo i vore Huse. Høit lyde iblandt os Retfærdighedens Stemme og betegne Enhver med den offentlige
245 Doms Foragt som en feig og uværdig Borger, der ikke tragter efter at knytte Samdrægtighedens Baand fastere; Enhver, der ikke ved Erhverv og Vindskibelighed stræber efter at raade Bod paa den almindelige Mangel, som ikke tragter efter, hvor han kun formaaer det, stedse at berede ny Balsam for de Saar, der ramme Fædrelandet. Og dertil formaner vi Alle idag; thi Ingen vil
250 kunne nægte, at han i mange Henseender har gjort sig skyldig i Forsømmelser, som den trange Tid har foranlediget istedenfor at afvende. O, naar vi med inderlig Andagt idag nærme os til den Allershøieste, naar vi prise hans Navn, "fordi han leder Folkene paa Jorden," og derved tænke paa os, paa det danske Folk, o, da maa det rinde os i Hu, hvad der berettiger os til at kalde os et Folk,
255 som ledes af ham, hvorledes vi i Sandhed kunne kaldes et Samfund, der saa ringe det er i Mængde, dog er saa meget større i Eenhed; da maae vi undersøge vor Vandel, hvorvidt Enhver ved sin Kraft har gjort sig værdig til at regnes med deri. Ja, søger Gud, imedens han findes, kalder paa ham al den Stund han er nær; den Onde forlade sin Vei, den Uretfærdige sine Tanker og omvende sig til Herren!"

Enhver prøve sig i Livets mangfoldige Forhold, hvorsomhelst han ved Ord og Gjerning kan vise sig virksom for Alle, og under Arbejdsomhed vil han lære at kjæmpe mod store, afgjørende Skjæbner, vil han endmere øves i Taalmod, der overvinder Alt, og under de svære Tider, der ere beskikkede over os, lære at
265 sande Prophetens Ord: "det er en kostelig Ting at være taalmodig og at haabe paa Herrens Hjælp."⁹

III.

270

Og at haabe paa Herrena Hiælp! See, det er det, hvortil vi endelig idag skulle opfordres: i Bønnen at anraabe den Almægtige om Bistand og saaledes tilkjendegive, at vi sætte vor Lid til ham, der ene kan hjælpe. Ogsaa her maa jeg bede Eder om ikke at misforstaae mig, som om vi ikke altid skulde anvende vore
275 Kræfter og benytte alle de Midler, vi ere i Besiddelse af, for at hævde vor Ære og Lykke, og, som om i Særdeleshed et heelt Folk ikke skulde lægge al sin Magt i Vægtskaalen, forat bekjæmpe en overmodig Fjende. Intet mindre end dette! Men Tider, i hvilke et Land bliver haardt betrængt, i hvilke Landets Sønner kaldes til Kamp imod en langt overlegnere Magt, bidrage lettelig til at nære
280 Vantro, til at Overmod og Stolthed hæve deres Hoved. Enhver Seier tilskriver man sig selv, uden at tænke paa ham i Himlen, der "veed at tilintetgøre de Mægtiges Anslag", glemmer man den retfærdige Sag, som det kommer an paa, lader man det upaaagtet, at det er Herrens Navn vi skulle ære dermed, fordi han viser sig mægtig i den Svage; da er det ikke sjældent, at man hører Mange sige, at
285 Bønnen Intet kan hjælpe.

Et ganske andet Sindelag besjælede den Fromme, der sang den Psalme, som udgjør vor Text. Ligesom han paa flere Steder tilkjendegiver, at det er under Herrens Paakaldelse, at „Herren modig gjennembryder Fjendernes Skarer," at
290 „Troen paa hans Hjælp til at forskaffe den retfærdige Sag Seieren,"¹⁰ styrker Krigerens Haand til Kampen og hans Arme til at føre Vaaben," „og at Alt stal skee ikke til vor, men til Herrens Ære"¹¹ saaledes udraaber han ogsaa i Slutningen af vor Text: „Gud velsigne os, og Han skal frygtes overalt paa Jorden!" Her omtales tvende Gjenstande, der aldeles ikke synes at staae i nogen
295 Forbindelse. Ved Bøn om Velsignelse for Landet skal Ærefrygt for den Ophøiede fremkaldes paa Jorden. Men mine Andægtige! lader os tænke paa de særegne Forhold, der have foranlediget Sangerens Bøn om Velsignelse. Maaskee bad han Gud om at velsigne Landet og at befrie det fra dets fortrykte Tilstand,

300 bad om Fred, om Seier for den gode Sag, om Velsignelse i alle Foretagender,
maaskee bad han paa en Tid, da Alt varslede om uundgaaelig Elendighed, da al
menneskelig Magt aabenbart ikke formanede at afhjælpe hvert Savn, og da det
altsaa maatte være øiensynligt at Velsignelsen maatte komme ovenfra og
Hjælpen sendes af Ham, den Uovervindelige, saa at Alle paa Jorden, der saae
305 eller hørte det, maatte fyldes af Ærefrygt for Ham.

Ogsaa vi gribes af Sørgmodighed under de haarde Tilskikkelser, der nu ramme
Verden, ogsaa vi sukke under de tunge Prøvelser, der ere fremførte over vort
Fædreland, og vide ikke, hvad Fremtiden, uagtet alle vore Bestrærelser, vil berede
310 os; skulde vi da ikke, idet vi Paa denne Dag samles til Bøn, mindes den sanddrue
Guds Tilsagn: „Anraab mig i Nøden, og jeg skal frelse Dig!" ¹²

Skulde vi da ikke bortfjerne enhver Tvivl og fæste Lid til ham, der netop, naar
vor Magt synes at svigte, „vil kundgjøre sine Veie paa Jorden og Hans Hjælp
315 blandt alle Folkeslag?" Ydmygt og tillidsfuldt ville vi oplade vort Indre for Ham
og haabe paa Hans Hjælp, ville ogsaa i denne Stund forenes forat anraabe den
Almægtige om Naade, Velsignelse og Lys.

Ja, til Dig, Algode, tage vi vor Tilflugt! Du, som leder os igjennem Livet ved Din
320 faderlige Styrelse, lad Tanken om Din evige Viisdom og Godhed styrke og
berolige os; gid vor Lid til Dig ikke maae røkke ved Dine Førelsers Dunkelhed,
men at vi under Prøvelserne, Du tilskikker os, alt mere maae forædles. Lad de
skjæbnesvangre Dage og mærkværdige Rystelser være oprundne over
Menneskeheden, forat Dit Lys maae opklare Alles Kjærlighed, paa det at
325 Folkene snart maae være værdige til at nyde Fredens Velsignelser, ikke længere,
som nu, maae bekrige hinanden og smede deres Leer til Vaaben, men at de
"forandre deres Sværd til Plove, deres Spyd til Segl" ¹³ O Herre! Din Fred har Du
jo ogsaa forjættet dem, der have et sønderbrudt Hjerte og henvende sig til Dig
med angerfuldt Sind; o, saa bønhør os da, naar vi idag anraabe Dig om Seier i
330 Kampen for den hellige Sag, om Lykke og Velstand, om Fred og Velsignelse for
vort elskede Fædreland. Din naadige Beskyttelse sende Du vor høitelskede
Konge; o, lad snart blide og behagelige Dage vende tilbage for ham, og bortfjern
hver Kummer fra hans Hjerte; i Din hulde Varetægt tage Du begge
Enkedronningerne; Din Godhed være med Arveprindsen og hele den kongelige
335 Slægt. Lad de Mænd, der ere satte ved hans Side, raade ham med Viisdom og
Besindighed og styre Riget med Kærlighed og Retfærdighed. O, kjære Gud, vær
Du med os og lad de forrige gode Dage fornyes for os Alle; lær os i

Taalmodighed at oppebie dem. Barmhjertighedens Fader! Udbred Dit
340 beskjærmende Skjold over vore Krigere, besjæl dem med det sande Mod, for
dem ved Din Magt til Seier, og Evighedens Seierskrandse tilvinke styrkende og
saliggjørende dem, der døende ligge paa Valpladsen, o, skue de Taarer vi hellige
dem, der ere døde den skønne ophøiede Død for Fædrelandet, deres Minde
være os evigt til Velsignelse. Forbarm Dig, Herre, over de Faderløse og Enkerne,
345 hvis Forsørgere og Veiledere ere faldne i Kampen, trøst dem med Forvisningen,
om at de, der have bragt deres dyrebareste Klenodie til Offer for Fædrelandets
Ære og Frihed, staae under Din faderlige Beskyttelse, at de høste en høiere Løn
af Din Haand, der igjen kan helbrede deres Saar. Forbarm Dig over de Syge og
Lemlæstede, over de Svage og Døende; Du lindre deres Smerter; forbarm Dig
350 ogsaa over de Vildfarne og Vildledte og bring dem til Fornuft. Forbarm Dig
over os Alle og velsign os. Amen!

1. Salmernes Bog kapitel 67, vers 2-8
2. Første Mosebog, kapitel 32, vers 11
- 355 3. Esajas' Bog kapitel 40, vers 3-4
4. Salmernes Bog kapitel 42, vers 12
5. Esajas' Bog kapitel 54 vers 7
6. Anden Samuelsbog kapitel 19, vers 3
7. Femte Mosebog kapitel 31, vers 6-8
- 360 8. Esajas' Bog kapitel 40, vers 1-2
9. (Jeremias) Klagesangene kapitel 3, vers 26
10. Salmernes Bog kapitel 18, vers 30-35
11. Salmernes Bog kapitel 115, vers 1
12. Salmernes Bog kapitel 50, vers 15
- 365 13. Joels Bog kapitel 3, vers 11 Esajas' Bog kapitel 3, vers 4

Kilde

Manuskriptet er taget fra Wolff, A. A. Hvorom paamindes vi idag?: en Prædiken holden paa den almindelige Bededag, den 19. Mai 1848. Kjøbenhavn: S. Triers Officin (1848) Digitaliseret af Det Kongelige Bibliotek

370

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Den Første Slesvigske Krig 1848-1851, Prædiken, Prædikener fra 1800-tallet

375

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/abraham-alexander-wolffs-praediken-hvorom-paamindes-vi-idag>